

w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym w Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkole Wyższej w Siedlcach na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku ekonomia prowadzonym w Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkole Wyższej w Siedlcach na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkole Wyższej w Siedlcach umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym. Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku ekonomia w uczelni wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa w Siedlcach.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu

14.04.2021

Krzysztof Diks

Opinia II zespołu nauk społecznych

**prowadzącego działalność w zakresie
dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia
społeczno-ekonomiczna i gospodarka
przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości
w sprawie oceny programowej**

Nazwa kierunku studiów: ekonomia

Poziom studiów: drugiego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Formy studiów: niestacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Collegium Mazovia
Innowacyjna Szkoła Wyższa w Siedlcach

Data przeprowadzenia wizytacji: 17-18.12.2020 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń).....	14
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	14
5. Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy)j.....	14

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący: dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyna, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA
2. dr Ewa Kulińska-Sadłocha, członek PKA
3. Patryk Lisiecki, ekspert ds. studenckich
4. Dominik Postaremczak, ekspert ds. pracodawców
5. Magdalena Koziara, sekretarz zespołu oceniającego

oraz stanowiska Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa w Siedlcach, przedstawionego w piśmie z dnia 1 marca 2021 r.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

² W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia wpisuje się w Strategię Uczelni na lata 2012–2020. Mieści się w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany. Opracowując programy studiów dla kierunku brano pod uwagę sugestie i wskazówki interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Koncepcja kształcenia jest zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Kierunek studiów został przyporządkowany do dyscypliny wiodącej i dyscypliny dodatkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Efekty uczenia się odpowiadają drugiemu poziomowi studiów o profilu praktycznym. Zostały powiązane ze wszystkimi charakterystykami kwalifikacji przyjętymi dla 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Odzwierciedlają aktualny stan wiedzy i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Są w niezbędnym zakresie dostosowane do wymagań rynku pracy w obszarach działalności zawodowej zakładanej dla absolwentów. Kierunkowe, także stanowiące ich rozwinięcie szczegółowe, efekty uczenia się, pozwalają na stworzenie efektywnego systemu weryfikacji i oceny osiągnięcia ich przez studentów. Zwraca jedynie uwagę brak w kierunkowych efektach uczenia się problematyki związanej z rachunkowością w kontekście ujęcia w programie nauczania specjalności z tego zakresu.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe ujęte w programie studiów odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i praktyki w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Treści te są odpowiednio rozwinięte i spójne w aspekcie kształtowania kompetencji absolwentów i pozwalają na osiągnięcie efektów uczenia się przyjętych dla kierunku studiów. Program studiów realizowany jest w wymiarze czasowym pozwalającym na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Właściwie skalkulowano w ujęciu czasowym wymiar zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz nakład pracy na realizację zadań w ramach pracy własnej studentów. Udział zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Struktura programu nauczania z punktu widzenia wymiaru czasowego przyjętego dla poszczególnych grup zajęć oraz sekwencja ich realizacji jest prawidłowa i uwzględnia powiązania występujące pomiędzy przedmiotami. Formy zajęć są zróżnicowane i dostosowane do specyfiki przedmiotów. W szczególności udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Studenci mają możliwość wyboru zajęć w wymiarze przekraczającym 30% łącznej liczby punktów ECTS dla całych studiów. Program studiów przewiduje naukę języka obcego w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka obcego odpowiadającego poziomowi określone dla studiów drugiego stopnia. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie były przewidziane w planie studiów, ale w okresie pandemii są prowadzone zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Odpowiednio dobrane do zajęć metody kształcenia tworzą zróżnicowany zbiór pozwalający na realizację założonych efektów uczenia się.

Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk, przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, w przypadku części realizowanych form praktyk (wyjazdy studyjne) nie zapewniają osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk w miejscu praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Infrastruktura miejsc odbywania praktyk są zgodne

z potrzebami procesu nauczania, umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady.

Na podstawie przeprowadzonej analizy sformułowano następujące zastrzeżenia:

1. W przypadku realizacji dwóch specjalności z zakresu rachunkowości w programie studiów w ramach przedmiotów podstawowych i kierunkowych brak jest takich, które byłyby związane z treściami programowymi ujętymi w przedmiotach specjalnościowych. Brak jest tym samym właściwej podbudowy w zakresie przekazywanej wiedzy i kształtowanych umiejętności dla kształcenia specjalnościowego.
2. Stwierdzono przypadki nadmiernej kumulacji zajęć z poszczególnych przedmiotów w trakcie jednego dnia, blokach 5-8 godzin.
3. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są tylko częściowo zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć.
4. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań określone w Regulaminie nie są stosowane (studenci nie zamieszczają tych elementów w dokumentacji praktyk, a osoby odpowiedzialne za weryfikację dokumentacji oraz osiągnięcia efektów uczenia się nie stawiają studentom oczekiwań w tym zakresie).
5. Treści programowe praktyk określone dla formy wyjazdu studyjnego, warsztaty z praktykami, projektowanie przedsięwzięć, jak również forma ich realizacji i wymiar nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla praktyk, a metody weryfikacji tych efektów nie są skuteczne.
6. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk nie obejmuje kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, a także nie obejmuje reguł przeprowadzania hospitacji praktyk oraz zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta.
7. Uczelnia stosuje zaliczanie praktyk zawodowych na podstawie pracy zawodowej studenta bez weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych dla praktyk zawodowych.
8. Uczelnia nie dokonuje systematycznej oceny z udziałem studentów programu praktyk zawodowych, ich realizacji, a także opiekunów praktyk oraz efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych.

Sformułowano następujące zalecenia:

1. zapewnienia zgodności specjalności pod względem ich treści programowych z kierunkiem studiów. W przypadku utrzymania kształcenia w ramach specjalności w zakresie problematyki rachunkowości dokonanie zmian w programie studiów obejmujących: uwzględnienie w kierunkowych efektach uczenia się zagadnień z tego zakresu, wprowadzenie zajęć kierunkowych zawierających treści programowe z zakresu rachunkowości przygotowujące do kształcenia specjalnościowego w tym zakresie;
2. wyeliminowanie nadmiernej kumulacji zajęć z poszczególnych przedmiotów w trakcie jednego dnia. Zaleca się przyjęcie limitu godzinowego zajęć z jednego przedmiotu w trakcie dnia w wysokości nie przekraczającej 4 godzin lekcyjnych;
3. opracowanie efektów uczenia się dla praktyk zawodowych w pełni zgodne z efektami uczenia się określonymi dla pozostałych zajęć;
4. stosowanie metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk odpowiednio do założonych efektów uczenia się oraz zgodnie z przyjętymi zasadami i metodami w Regulaminie praktyk;
5. dla praktyk zawodowych w formie wyjazdów studyjnych, warsztatów z praktykami, projektowanie przedsięwzięć, opracowanie właściwych treści programowych i przyjęcie właściwej odpowiadającej zajęciom praktycznym formy ich realizacji, a także przypisanie im odpowiedniego wymiaru godzin oraz skutecznej metody weryfikacji efektów uczenia się;

6. powierzenie obowiązków opiekuna praktyk osobie posiadającej kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje, które pozwalają na merytoryczną weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych;
7. określenie kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki, oraz warunki i reguły przeprowadzania hospitacji praktyk;
8. w przypadku potwierdzania efektów uczenia się przypisanych do praktyk na podstawie doświadczenia zawodowego korzystanie z funkcjonującej procedury stosowanej na etapie rekrutacji na studia;
9. opracowanie zasady zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta;
10. opracowanie rozwiązań sprzyjających dokonywaniu w sposób systematyczny i ustandaryzowany oceniania z udziałem studentów programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz zakładowych opiekunów praktyk, realizacji praktyk, efektów uczenia się osiąganych na praktykach. Opracowane rozwiązanie musi sprzyjać uzyskiwaniu wyników i formułowaniu wniosków, które będą wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji oraz
11. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Uczelnia w odpowiedzi na zalecenia sformułowane w raporcie z wizytacji ustosunkowała się do każdego z zaleceń w ramach kryterium 2.

Ad. 1)

Uczelnia poinformowała, iż w dniu 26.02.2021 r. Senat Uczelni dokonał zmian w efektach uczenia się i planach studiów II stopnia kierunku ekonomia (wprowadzając przedmioty związane z rachunkowością), które są pozwalają wykonać sformułowane zalecenie przez Zespół Oceniający PKA (jako dowód Uczelnia przedstawiła następujące dokumenty: *Uchwała nr 29/2021 Senatu Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkoły Wyższej z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie określenia efektów uczenia się na kierunku ekonomia – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym*, *Uchwała nr 16/2021 Senatu Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkoły Wyższej z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w planie studiów na kierunku ekonomia – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Nauk Stosowanych w Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkoły Wyższej*, Sylabus dla przedmiotu *repetitorium z rachunkowości*).

Ad. 2)

Uczelnia poinformowała, iż w dniu 12 lutego 2021 r. dziekan Wydziału Nauk Stosowanych wydał zarządzenie nr 2/2021 w sprawie zasad planowania rozkładów zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk Stosowanych z poleceniem stosowania przy tworzeniu rozkładów zajęć przez Dział Dydaktyki, od dnia podpisania. Do pisma dołączono dokumenty: *Zarządzenie nr 2/2021 Dziekana Wydziału Nauk Stosowanych z dnia 12 lutego 2021 roku w sprawie zasad planowania rozkładów zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk Stosowanych*, Rozkłady zajęć obowiązujące w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 na studiach II stopnia kierunku ekonomia).

Ad. 3-11)

Uczelnia poinformowała, iż - po uzyskaniu rekomendacji Wydziałowej Komisji Dydaktyczno-Programowej - zmieniony został program studiów II stopnia na kierunku ekonomia oraz regulamin praktyk zawodowych na Wydziale Nauk Stosowanych. W efekcie podjętych prac: a) zaplanowano realizację praktyki zawodowej w jednej formie (praktyki zawodowej) w łącznym wymiarze - 360 godzin zegarowych (w czterech etapach po 90 godzin zegarowych) – co odpowiada 12 pkt ECTS; b) pozostawiono w planie studiów zajęcia o charakterze praktycznym (ale nie praktyki zawodowej) w formie warsztatów z praktykami oraz praktycznych zajęć studyjnych (dawniej wyjazdy studyjne), przy czym zmienił się wymiar godzinowy, semestr i zakres realizacji tych zajęć; c) uzupełniono i zmieniono efekty uczenia się oraz zasady ich weryfikacji dla poszczególnych etapów praktyki zawodowej; d) w zasadzie w całości zmieniono regulamin praktyk zawodowych (wraz z załącznikami) obowiązujący na Wydziale Nauk

Stosowanych. W ramach nowych regulacji w zakresie praktyk: 1) opracowano ramowy program praktyki, zakładający realizację praktyki w czterech etapach, 2) nadano odpowiedni charakter praktyki poszczególnym etapom jej realizacji (ogólny, kierunkowy, dyplomowy, specjalnościowy), 3) zróżnicowano efekty uczenia się dla poszczególnych etapów realizacji praktyki, 4) opracowano system weryfikacji efektów uczenia się, w który zostali zaangażowani zakładowy opiekun praktyki, wydziałowy opiekun praktyki, promotor pracy magisterskiej, 5) opracowano jasne kryteria i zasady oceny doboru miejsca (oraz osoby pełniącej funkcję zakładowego opiekuna praktyki) odbywania praktyki wybieranego przez studenta, 6) opracowano zasady oraz procedurę hospitacji praktyki zawodowej, 7) uregulowano zasady potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów na poczet praktyki zawodowej z uwzględnieniem procedury stosowanej w procesie rekrutacji kandydatów na studia. Ponadto został powołany Wydziałowy opiekun praktyk, wywodzący się spośród nauczycieli akademickich o ugruntowanym doświadczeniu zawodowym, zdobytym poza szkolnictwem wyższym a zaangażowanie Działu Dydaktyki w zakresie praktyk zostało ograniczone jedynie do spraw organizacyjnych.

Zostały zweryfikowane i zmodyfikowane dotychczasowe efekty uczenia się dla różnych form praktyk realizowanych na studiach II stopnia na kierunku. W związku ze zmianami w formie realizacji praktyki zawodowej wynikającej z nowo przyjętego Regulaminu praktyk zawodowych na Wydziale Nauk Stosowanych zostały opracowane efekty uczenia się dostosowane do zmienionej formy realizacji praktyki zawodowej, jej etapu a także specjalności. Zmodyfikowano Regulamin praktyk, zmieniono także druki sprawozdania z przebiegu praktyki zawodowej by dopasować metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk odpowiednio do założonych efektów uczenia się.

W dniu 26 lutego 2021 r. dokonano także nowelizacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, przyjmując, iż doskonalenie realizowanego programu studiów, w tym programu praktyk, będzie realizowane poprzez systematyczną analizę i ocenę programu praktyk zawodowych oraz ich organizacji i nadzoru nad ich realizacją. Uczelnia przedstawiła następujące dokumenty:

- Zarządzenie nr 4/2021 Dziekana Wydziału Nauk Stosowanych z dnia 26 lutego 2021 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk zawodowych na Wydziale Nauk Stosowanych Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkoły Wyższej z załącznikami.
- Sylabus Praktyka zawodowa.
- Sylabus dla przedmiotu *praktyczne zajęcia studyjne*;
- Sylabus dla przedmiotu *warsztaty z praktykami*;
- sylabus przedmiotu *projektowanie przedsięwzięć*.

Ze względu na znaczny zakres działań naprawczych podjętych przez Uczelnię w ramach realizacji zaleceń do kryterium 2 tych działań, istnieją podstawy do podniesienia oceny kryterium 2 z częściowo spełnione na spełnione.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja kandydatów na studia odbywa się na podstawie dokumentów, w tym dyplomu ukończenia studiów wyższych, a o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń przyjmowanych do wysokości limitu przyjęć. Zasady rekrutacji stosowane w Uczelni zapewniają równe szanse dla wszystkich ubiegających się o przyjęcie na studia. Uczelnia wprowadziła wymagane przepisami regulacje umożliwiające identyfikację i ocenę uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego. Opracowano także zasady zaliczenia efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w przypadku przeniesienia z innej uczelni bądź odbycia części studiów w uczelni zagranicznej. System dyplomowania opiera się na sformalizowanej procedurze obejmującej wszystkie niezbędne czynności związane z przygotowaniem pracy, jej oceną oraz egzaminem dyplomowym. Zasady weryfikacji osiągnięcia i oceny efektów uczenia się są prawidłowe i zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów. Studenci otrzymują

informację zwrotną o ocenach prac i etapów kształcenia. W przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych mają zapewnioną ochronę swoich praw do obiektywnej i niezależnej oceny. Stosowane na kierunku metody weryfikacji i oceny osiągniętych przez studentów efektów uczenia się pozwalają na realizację zakładanych celów i właściwy przebieg procesu nauczania. Niemniej jednak zbyt często weryfikacja ta oparta jest o testy wyboru i pytania wymagające uzupełnień zdania i prace opisowe, co pozwala jedynie na sprawdzenie wiedzy. Zbyt mało jest sprawdzianów odnoszących się do weryfikacji umiejętności, zwłaszcza o charakterze praktycznym. Rodzaje i tematyka prac etapowych są zgodne z poziomem i profilem kształcenia oraz odpowiadają treściom programowym właściwym dla dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek studiów. Zastrzeżenia budzi jednak tematyka znacznej części prac dyplomowych, która nie jest zgodna z kierunkiem w aspekcie treści efektów uczenia się i treści programowych zajęć ujętych w programie studiów.

Sformułowano następujące zalecenia:

1. stosowanie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dokonywanej za pomocą prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych pozwalających na objęcie nimi efektów uczenia się we wszystkich przewidzianych dla poszczególnych przedmiotów zakresach, a w szczególności umiejętności praktycznych;
2. zwiększenie stopnia trudności sprawdzianów wiedzy i umiejętności w ramach egzaminów i zaliczeń, a w konsekwencji dokonywanie oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w pełnej skali ocen;
3. W ramach procedury dyplomowania:
 - a. dostosowanie tematyki wszystkich prac dyplomowych do zakresu wiedzy i umiejętności ujętych w efektach uczenia się i treściach programowych przyjętych dla kierunku;
 - b. wyznaczanie recenzentów prac dyplomowych zgodnie z ich specjalizacją naukową;
 - c. dostosowanie tematyki prac dyplomowych, stosowanych metod badawczych oraz struktury w ujęciu części teoretycznej i empirycznej do praktycznego profilu studiów;
 - d. przestrzeganie zasady pełnego uzasadniania oceny pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta.
4. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Uczelnia w odpowiedzi na zalecenia sformułowane w raporcie z wizytacji ustosunkowała się do każdego z zaleceń w ramach kryterium 3.

Ad. 1)

Uczelnia poinformowała, iż w dniu 4.01.2021 r. została powołana przez Dziekana Wydziałowa Komisja Dydaktyczno-Programowa. W załączeniu przedstawiono stosowny dokument: Zarządzenie nr 1/2021 Dziekana Wydziału Nauk Stosowanych Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkoły Wyższej z dnia 4 stycznia 2021 roku. Ponadto Dziekan sformułował i przekazał nauczycielom akademickim zalecenia w sprawie konieczności formułowania prac etapowych w takim kształcie, który pozwala weryfikować efekty uczenia się zarówno z zakresu wiedzy, jak i umiejętności i kompetencji społecznych.

Ad. 2)

Uczelnia poinformowała, iż Dziekan zobowiązał nauczycieli akademickich do podniesienia stopnia trudności i zwiększenia udziału zadań pozwalających zweryfikować efekty uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych w pracach etapowych, jak również do stosowania w ocenie prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych pełnej skali ocen. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia została zobowiązana do prowadzenia stałego przeglądu prac etapowych i ocen z poszczególnych przedmiotów oraz do sporządzania odpowiednich zaleceń w celu usunięcia ww. nieprawidłowości.

Ad. 3)

Uczelnia poinformowała, iż Dziekan zobowiązał Wydziałową Komisję Dydaktyczno-Programową do nadzoru nad procesem dyplomowania, w tym m.in. zatwierdzania tematyki

prac dyplomowych, weryfikacji zgodności prac dyplomowych z efektami uczenia się, zapewnienia zgodności specjalizacji promotorów z tematyką prowadzonych prac dyplomowych, weryfikacji doboru promotorów prac dyplomowych zgodnie z kompetencjami. W dniu 21.02.2021 r. dziekan wprowadził Zarządzeniem nr 3/2021 (Zarządzenie stanowi załącznik do pisma Uczelni) zasady wyboru promotora, a także zobowiązał kierowników katedr do przekazania nauczycielom akademickim pełniącym rolę opiekunów naukowych oraz recenzentów prac dyplomowych zaleceń sformułowanych w czasie wizytacji w zakresie zasad i procedur dyplomowania. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia została zobowiązana do stałego monitorowania procesu dyplomowania, w tym do analizy struktury ocen z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego pod względem zgodności z obowiązującymi na Wydziale Nauk Stosowanych zasadami i procedurami.

Ze względu na znaczny zakres działań naprawczych podjętych przez Uczelnię w ramach realizacji zaleceń do kryterium 3 tych działań, istnieją podstawy do podniesienia oceny kryterium 3 z częściowo spełnione na spełnione.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Realizację programu studiów zapewnia dorobek praktyczny, naukowy i kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia na tym kierunku. Obsada zajęć jest prawidłowa i obejmuje 31 pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. Są to zarówno nauczyciele akademicki zatrudnieni i w pełnym wymiarze czasu pracy w Uczelni, jak i pracownicy zatrudnieni na podstawie umów cywilno-prawnych. Spośród osób zatrudnionych na podstawowym i dodatkowym miejscu pracy w Uczelni 3 pracowników posiada tytuł naukowy profesora, 2 - stopień naukowy doktora habilitowanego, 11 - stopień naukowy doktora i 6 tytuł zawodowy magistra. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku posiadają doświadczenia praktyczne, dorobek publikacyjny w zakresie artykułów naukowych. Prowadzą własne badania naukowe. Kluczowym kryterium doboru pracowników jest doświadczenie praktyczne, dorobek publikacyjny, jak i zainteresowania naukowe oraz kompetencje dydaktyczne, a w przypadku zajęć zdalnych kompetencje cyfrowe. Obsada zajęć pozostaje w kompetencji Dziekana, który przy przydziale zajęć kieruje się przede wszystkim doświadczeniem praktycznym i dorobkiem naukowym poszczególnych pracowników jednostki oraz doświadczeniem dydaktycznym, co zapewnia nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Obsada zajęć nie budzi zastrzeżeń. Obciążenia godzinowe, w tym nauczycieli zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy, są zgodne z wymaganiami. Rekrutacja pracowników odbywa się na podstawie oceny dorobku naukowego i doświadczenia dydaktycznego oraz zawodowego. Ocena pracownika naukowo-dydaktycznego obejmuje weryfikację dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego oraz doświadczenia zawodowego i uwzględnia ocenę studentów.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna są zgodne z potrzebami procesu nauczania na profilu praktycznym i dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia stworzyła warunki studentom z niepełnosprawnościami, a także studiującym matkom mającym małe dzieci. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są zasadniczo zgodne z potrzebami procesu nauczania. Weryfikacja zalecanych pozycji z losowo wybranych sylabusów ujawniła braki w zakresie literatury obowiązkowej i uzupełniającej. Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne są monitorowane przy zaangażowaniu studentów i pracowników.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakres, formy i jakość współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzonym przez Uczelnię w ramach kierunku jest właściwy. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia na kierunku. Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Formy te są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się. Na kierunku nie są prowadzone okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów. Ocena poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów nie są objęte żadnym systemowym rozwiązaniem wpisującym się w SZJK. W konsekwencji współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie jest prowadzona w sposób zaplanowany z uwzględnieniem celów zmierzających do poprawy jakości kształcenia na kierunku. Brak systemowych rozwiązań w tym zakresie skutkować może brakiem zobiektywizowanych przesłanek decyzyjnych związanych z rozwojem kierunku i programu studiów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Poziom umiędzynarodowienia na kierunku nie jest zbyt wysoki. Stwarzane przez Uczelnię warunki do rozwoju międzynarodowej aktywności związanej z kształceniem na kierunku dla nauczycieli akademickich i studentów, a także podejmowane w tym zakresie działania cechuje niska skuteczność, która znajduje odzwierciedlenie w:

1. niewielkiej mobilności międzynarodowej pracowników i studentów kierunku,
2. znikomym udziale nauczycieli akademickich na kierunku w międzynarodowym transferze wiedzy (nie są zaangażowani w międzynarodowe projekty badawcze, dydaktyczne, rozwojowe, a ich uczestnictwo z referatem w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych o zasięgu międzynarodowym jest bardzo skromne, podobnie aktywność publikacyjna w językach obcych),
3. braku zaangażowania studentów w działania w zakresie transferu wiedzy.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega okresowym ocenom w ramach oceny jakości kształcenia, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących (niestety mało skutecznych).

Sformułowano następujące zalecenia:

1. podjęcie działań w celu intensyfikacji kontaktów pracowników i studentów kierunku z partnerami zagranicznymi w obszarze dydaktycznym, rozwojowym i badawczym;
2. podjęcie działań zachęcających studentów oraz pracowników Uczelni do większej mobilności międzynarodowej;
3. podjęcie działań zachęcających pracowników i studentów do aktywniejszego udziału w międzynarodowym transferze wiedzy m.in. przygotowaniu referatów na międzynarodowe konferencje naukowe krajowe i zagraniczne międzynarodowych projektach dydaktycznych, rozwojowych i badawczych; przygotowaniu i publikowaniu artykułów naukowych w językach obcych i czasopismach o zasięgu międzynarodowym oraz
4. podjęcie działań projakościowych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Uczelnia w odpowiedzi na zalecenia sformułowane w raporcie z wizytacji ustosunkowała się do każdego z zaleceń w ramach kryterium 7.

Ad. 1-3)

Przedstawiono szereg działań mających na celu intensyfikację mobilności międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich, m.in.:

- wprowadzenie do programu studiów przedmiotów do wyboru realizowanych w języku obcym: *zarządzanie, marketing, finanse i fundusze UE, europejska integracja monetarna*,
- udział nauczycieli akademickich w konferencjach zagranicznych,
- realizację międzynarodowych projektów badawczych,
- publikacje naukowe w zespołach międzynarodowych,
- organizację konferencji międzynarodowej,
- planowanie włączenie do realizacji programu studiów wykładowców z zagranicy,

Ponadto Senat uchwałą nr 24/2021 powołał Komisję Senacką ds. umiędzynarodowienia, której zadaniem jest opracowanie zasad wsparcia nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz pracowników, studentów i absolwentów w międzynarodowym transferze wiedzy. Komisja do końca maja 2021 roku przygotuje i przedstawi na posiedzeniu Senatu opracowane zasady wsparcia zachęcające pracowników i studentów do wymiany międzynarodowej.

Ze względu na znaczny zakres działań naprawczych podjętych przez Uczelnię w ramach realizacji zaleceń do kryterium 7 tych działań, istnieją podstawy do podniesienia oceny kryterium 7 z częściowo spełnione na spełnione.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Studenci w trakcie studiów mogą liczyć na odpowiednie wsparcie ze strony Uczelni, które jest dostosowane do zróżnicowanych potrzeb wszystkich grup studiujących osób. Wszelkie wsparcie formalne i nieformalne umożliwia rozwój społeczny, naukowy i zawodowy, a widoczne mechanizmy motywujące zachęcają studentów do osiągania efektów uczenia się. Funkcjonujące jednostki organizacyjne na Uczelni zapewniają odpowiednią opiekę poszczególnym grupom studentów, w tym studentom pracującym i wychowującym dzieci, studentom uzyskującym bardzo dobre wyniki w nauce oraz znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz studentom z niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków, Uczelnia dba o ich bezpieczeństwo oraz przeciwdziała wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Studenci mają zapewnioną możliwość brania udziału w działaniach doskonalących system wsparcia, opieki i motywowania.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia zapewnia właściwy dostęp do informacji o studiach i ich przebiegu zarówno z perspektywy kandydata na studia oraz studenta. Treści zostały przedstawione w sposób przejrzysty w podziale na odpowiednie zakładki i odnośniki. Informacje przedstawione na stronie internetowej są aktualne. Zapewniony został właściwy dostęp do dokumentów zarówno na stronie internetowej, jak i w Biuletynie Informacji Publicznej. Uczelnia w odpowiedni sposób monitoruje dostęp do informacji publicznej oraz uzupełnia niezbędne informacje w oparciu o potrzeby interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy danych i informacji z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i w sposób wybiórczy wykorzystywane przez Uczelnię w doskonaleniu jakości kształcenia. Zastrzeżenia budzi:

1. ograniczona skuteczność procedur w zakresie identyfikacji nieprawidłowości i braków;

2. niska jakość dokumentacji (błędy, braki, ogólnikowe stwierdzenia, mało merytoryczne opinie studentów i pracodawców, ograniczona transparentność) oraz
3. ograniczone wykorzystanie wyników wewnętrznych analiz i ocen w doskonaleniu procesu nauczania.

Sformułowano następujące zalecenia:

1. podjęcie działań mających na celu zwiększenie skuteczności procedur systemu jakości kształcenia na kierunku, w szczególności w zakresie weryfikacji efektów uczenia się, procesu dyplomowania, organizacji i metod weryfikacji efektów uczenia się;
2. zapewnienie większej efektywności i obiektywności dokonywanych w ramach UK ds. JK analiz i ocen (udział niezależnych ekspertów; przedstawicieli studentów niebędących jednocześnie pracownikami Uczelni);
3. precyzyjne definiowanie działań doskonalących jakość kształcenia na kierunku i odpowiedzialności za ich realizację;
4. mobilizowanie wszystkich pracowników do angażowania się w działania doskonalące jakość kształcenia, m.in.: do konsekwentnego stosowania procedur i realizacji zaleceń;
5. większe angażowanie studentów i interesariuszy zewnętrznych w doskonalenie procesu nauczania oraz
6. podjęcie skutecznych działań projakościowych mających na celu zapobieganie powstawaniu błędów i nieprawidłowości - stanowiących podstawę do sformułowania powyższych zaleceń - w przyszłości.

Uczelnia w odpowiedzi na zalecenia sformułowane w raporcie z wizytacji ustosunkowała się do każdego z zaleceń w ramach kryterium 10.

Ad. 1-5)

Uczelnia poinformowała, iż opracowano Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w Collegium Mazovia (WSZJK), który został przyjęty przez Senat na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2021 r. Uchwałą nr 17/2021 (uchwała stanowi załącznik do pisma). Stanowi on kolejną regulację z zakresie doskonalenia jakości kształcenia (ostatniej dokonano w 2017 r.). Przyjęty System zawiera nowe rozwiązania. Zadania związane z jakością kształcenia realizować będzie Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKds.JK) oraz nowo powołane Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia (WKds.JK).

Senat Uczelni uchwalił także *Zasady doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia* oraz *System monitoringu i weryfikacji efektów uczenia się w Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkole Wyższej* (dokumenty stanowią załącznik do pisma). Zebrane w jeden dokument Zasady doskonalenia WSZJK opisują proces planowania zadań w zakresie doskonalenia kształcenia, realizację przyjętych zamierzeń, weryfikację uzyskanych efektów oraz określenie i wdrożenie zmian do Systemu, w oparciu o wyniki przeprowadzonej weryfikacji uzyskanych efektów.

Skład dwóch komisji UKdsJK oraz WKdsJK został uzupełniony o niezależnych ekspertów oraz studentów i absolwentów Uczelni, co w opinii Uczelni powinno zapewnić efektywność i obiektywność ocen dokonywanych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Podjęto działania angażujące pracowników do systematycznego stosowania procedur WSZJK oraz angażowania się w działania doskonalące jakość kształcenia. Wprowadzono obowiązek:

- określania przez Dziekana działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia, które powinny określać rodzaj zadań do wykonania, osoby odpowiedzialne za wykonanie zadania, termin i sposób dokumentowania,
- doskonalenia jakości w ramach modułów/przedmiotów przez koordynatorów modułów/przedmiotów oraz współdziałania w tym zakresie z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z tego przedmiotu,
- doskonalenia jakości realizowanych zajęć przez kierownika katedry odpowiedzialnej za kierunek studiów,

- weryfikacji przez nauczycieli akademickich uzyskania przez studentów efektów uczenia się z zajęć i praktyk, terminy ich realizacji i sposób dokumentowania.

Ze względu na znaczny zakres działań naprawczych podjętych przez Uczelnię w ramach realizacji zaleceń do kryterium 10 tych działań, istnieją podstawy do podniesienia oceny kryterium 10 z częściowo spełnione na spełnione.

3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)

W Uchwale Nr 183/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 9 kwietnia 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym w Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkole Wyższej na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym nie wymieniono zaleceń o charakterze naprawczym.

4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej

II zespół nauk społecznych prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości, stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Collegium Mazovia Innowacyjnej Szkole Wyższej umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym. Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna.

5. Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy)

Brak